

Heger-Matovičova totalitná vláda odmieta akékoľvek odškodnenia za to čo spôsobili. Žaloby na štát trhajú vrece, nádej bliká na Európskom súde

- CZ24 News | 8. července 2021

SLOVENSKO: Vláda odmietla zmier s fitnesscentrami, o odškodnení pre nich v miliónoch eur rozhoduje Európsky súd pre ľudské práva. Odvahu naberajú aj ďalší, ich šance na úspech nie sú márne

Vydupal si, že odškodné pre podnikateľov bude riešiť sám, potom vec mlčky zmietol zo stola. Po roku príslubov nedostane nikto nič. Pre postihnuté sektory nebudú ani peniaze, ani žiadne dohody s nimi. Bývalý premiér a súčasný minister financií Igor Matovič „vybabral“ s podnikateľmi, ktorí sa nádejali získať aké-také odškodné cez avizovaný odškodňovací zákon.

Nádej niektorým v tomto smere stále dáva Európsky súd pre ľudské práva (ESLP), ktorý by mohol v prípade fitnesscentier rozhodnúť zrejme už počas tohto leta.

Veľa bude záležať od toho, ako budú vedieť podnikatelia preukázať výšku škôd spôsobených pandemiou a zvýšia šancu získať odškodné od európskych orgánov. Ďalší podnikatelia stále dúfajú, že štát predsa len zavedie odškodňovací zákon, ktorý už vláda ani v náznakoch nespomína, hoci o ňom padli desiatky planých príslubov.

Podnikatelia verzus štát

Nedomohli sa pomoci od vlády doma, tak sa obrátili vyššie. Európsky súd pre ľudské práva ešte vlni v decembri prijal sťažnosť Únie fitnesscentier Slovenska, konkrétne 27 prevádzok. Pre protipandemické opatrenia nariadené Úradom verejného zdravotníctva (ÚVZ SR) totiž museli byť od polovice marca do júna minulého roka zatvorené.

Utrpeli majetkovú ujmu, stratili príjem a klientelu, ktorú hľadajú dodnes. Požadovali nahradiť ušlý zisk a tiež odškodnenie prevádzok v podobe náhrady prevádzkových nákladov, vynaložených za obdobie prvej vlny pandémie. V prípade úspechu ich Slovensko bude musieť odškodniť z verejných zdrojov. Pozrime sa na to, ako celý prípad pokračuje.

Aká je situácia s odstupom pár mesiacov, približuje šéf únie Pavel Kiseľ. Viackrát vraj dostali rôzne prísľuby od premiéra E. Hegera i od ďalších ministrov, tie však ostali „v lufté“. P. Kiseľ má pocit, že ich štát doteraz len „naľahoval“.

„Kabinet expremiéra I. Matoviča nás kompletne ignoroval, s výnimkou Sulíkovho rezortu. Ale boli to len plané diskusie a mlátenie prázdnej slamy,“ objasňuje. Súčasný premiér zase podľa neho zvolil tzv. slovenskú dlžnícku metódu – najprv prislúbim, potom sa ospravedlním, natiahnem termín, zabudnem, nestíham a neodpovedám.

Od decembra až do 5. marca tohto roka plynula lehota na uzatvorenie mimosúdneho zmluvy, o ktorý však vláda nemala záujem.

Ako uvádza Peter Bubla, hovorca rezortu spravodlivosti, otázky týkajúce sa rokovania o mimosúdnom zmluvy majú dôverný charakter. „Nie je možné sa v tejto veci bližšie vyjadriť. Žiadna iná sťažnosť, týkajúca sa opatrení proti šíreniu koronavírusu, nebola vládě zo strany ESLP oznámená,“ dodáva P. Bubla.

Žiadny zmluvy, proces pokračuje

Úniu fitnesscentier pred Európskym súdom pre ľudské práva (ESLP) zastupuje Branislav Fridrich z bratislavskej advokátskej kancelárie Fridrich Lawyers. Podľa jeho názoru je takýto prístup vlády štandardný. Tá totiž pristupuje k zmluvy iba v prípadoch, kde už existuje judikatúra ESLP alebo v prípadoch prietahov v konaní.

„Do 16. júla sa k jej stanovisku máme možnosť vyjadriť. Súčasne musíme predložiť ESLP súhrn nárokov na náhradu majetkovej škody, ktorá vznikla majiteľom fitness centier, ale i nemajetkovej ujmy ako určitej kompenzácie,“ dodáva advokát pre TREND. Následne sa opäť k tomu vyjadří vláda. Spresnil, že zo strany štátu naozaj s nimi nikto nekomunikoval, iba zástupca vlády zaslal vyjadrenie, že nemajú záujem o zmluvy.

Vláda podľa P. Kiseľa zabudla aj na to, že fitnesscentrá cez leto nezarábajú, prevádzky zvyčajne zívajú prázdnotou, tržby rapídne padajú. „Pre nás je to absolútny masaker, pretože podľa vlády vraj môžeme podnikáť bez obmedzení. Povedzte to v lete napríklad prevádzkovateľovi lyžiarskeho vleku, čo vám na to povie,“ kriticky dodáva šéf Únie.

Na jeseň vraj hrozí, že ďalší lockdown opäť mnohé prevádzky vypne a dostanú sa opäť do problémov, hoci im v tom čase začne riadna sezóna.

Pre nás je to absolútny masaker, pretože podľa vlády vraj môžeme podnikáť bez obmedzení.

Pavel Kiseľ, šéf Únie fitnesscentier Slovenska

Tento rok v kancelárii Fridrich Lawyers majú ďalšie sťažnosti, ktoré podnikatelia podávajú pre druhú vlnu pandémie. Na porušenie slobody pohybu sa okrem fitnesscentier sťažujú gastroprevádzky, predajne oblečenia, ale aj ďalšie fyzické osoby. Dokonca jednu sťažnosť podali aj proti Česku, kde platili podobné obmedzenia maloobchodných prevádzok ako u nás.

„Základný problém je, že firmy boli nútené uzatvoriť priestory počas štyroch mesiacov. Prevádzky išli do vysokých strát, ktoré pravdepodobne nebudú vedieť vykryť ani v nasledujúcom období,“ dodáva advokát B. Fridrich. Zjednodušene povedané – štát spôsobil, že prevádzky stratili vplyvom protipandemických opatrení štátu klientelu, ktorú ESLP považuje za majetok a ten by mali pri podnikaní riadne užívať.

Podľa informácií sa viacerí občania i podnikatelia cez svojich advokátov v posledných mesiacoch obrátili aj do Haagu na Medzinárodný trestný súd s ďalšími podaniami. Týkajú sa najmä diskriminácie skupín ľudí v rôznych situáciách, napríklad pri zamedzení vstupu do obchodov bez testu, ukončenia pracovných pomerov netestovaných a podobne. Závery zatiaľ nie sú známe.

Pomoc končí, štát cúva

Slovenskí podnikatelia však majú aj ďalší problém, štátna pomoc totiž končí. Vláda zrejme nevie, ako sa z pomoci pre nich vyvliecť, tak stavila na ďalšie chaotické pravidlá. Treba poctivo sledovať pandemické semafore a správne sa do nich zaradiť.

„Jasné, že firmy by chceli, aby sme tu nechali schémy pomoci na veky vekov, ale kto by to platil. Z dát vidíme, že sa im na Slovensku darí,“ ohradil sa v médiách minister financií Igor Matovič. Ako ďalej uvádza, aj v minulom krízovom roku mali podnikatelia minimálny pokles ziskov, a teda, „hold“, pomoc musí v určitom momente skončiť.

Zmena schémy štátnej pomoci od júla opäť poškodzuje tých, ktorí naplňajú štátny rozpočet, upozorňuje v súvislosti s avizovanou zmenou pravidiel výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor.

„Je to veľmi zlé rozhodnutie, lebo spôsobí chaos. Akú má logiku rušiť podporu pre firmy na základe poklesu tržieb, ak teraz táto podpora je, pol roka tu nebude a budúci rok s príchodom zákona o kurzarbeite tu znova bude?!“, pýta sa. Nehovoriac o tom, aké bude zmätočné sa riadiť pri priznávaní štátnej pomoci firmám podľa covid automatu, ktorý sa každý týždeň mení.

S ukončením kompenzácií od júla nesúhlasí ani predseda Iniciatívy slovenských maloobchodníkov Daniel Krakovský (ISKM). „Nemôžeme sa pozeráť na to, že podnikatelia sú ponechaní napospas osudu. Naopak v Rakúsku alebo Nemecku vláda predlžuje kompenzácie o 3 až 6 mesiacov, teda do konca roka,“ objasňuje.

Podľa neho slovenskí podnikatelia dostali len almužnu na úhradu miezd zamestnancov a nájomné, ktoré odvedli rovno prenajímateľovi. Na vlastné náklady nedostali ani euro napriek tomu, že nemohli reálne zarábať.

„Preto si stále myslíme, že majú byť zavedené kompenzačné mechanizmy. Je smutné, že náhrady

škody sa musíme domáhať súdnou cestou," dodáva D. Krakovský s tým, že vie o desiatkach sťažností podaných na ESLP a žiadosti o náhradu škôd dosahujú milióny eur. To, do akej miery budú úspešné, ukážu už najbližšie mesiace.

Aj keď slovenská legislatíva umožňovala určité čerpanie schém finančnej pomoci, podanie sťažnosti na Európsky súd sú podľa advokáta jediným zmysluplným právnym prostriedkom na náhradu škody, ktorá zatvoreným prevádzkam vznikla a zrejme ešte aj vznikne. „Vnútroštátne prostriedky nápravy boli pri prvej vlne covidu-19 podľa nás neúčinné a pri druhej vlne ani neexistujú,“ uzatvára B. Fridrich.

Zdroj: trend